

എൻ. വി. കൃഷ്ണവാരീയർ
സ്വാധീക പത്രാധിപർ

വിജ്ഞാനകൈരളി

കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് പ്രസിദ്ധീകരണം

2 ഓഗ് 2021 വാല്യം 53 ലക്കം 5 വില ₹ 25

ആട്ടിസീബിൾ പബ്ലിഷിങ്ങ് രംഗത്തെ മാറ്റങ്ങൾ
ഡോ. വിമൽ കുമാർ വി.
ഡോ. ധന്യ പി. 11

ചരിത്രസിനിമകൾ: നിരീവചനങ്ങൾക്കുള്ളിലെ വിശാലത
ഡോ. സി.പി. രമിഷ് കുമാർ 23

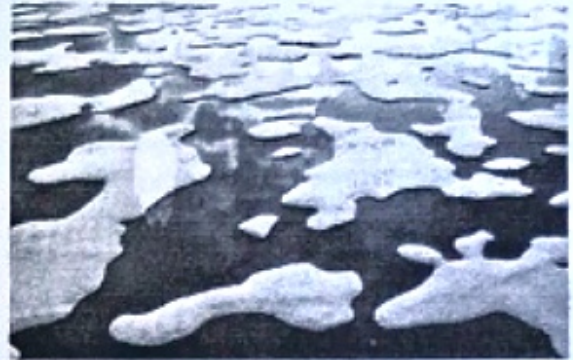
കരുണാഗപ്പള്ളിയും കാർത്തികപ്പള്ളിയും
ഡോ. എം.ജി. ശശിദ്രഷണി 31

ചോലനായുരുടെ പക്ഷിസങ്കല്പവും അനുരണനീഷ്വരന പ്രതീകാത്മകതയും; ചില ഭാഷാപരിണാമചിന്തകൾ
ഡോ. ലിഖിഷ എ.ടി. 39

ചരിത്രത്തിൽ വീണ്ടെടുക്കേണ്ട പാഠങ്ങൾ
ഡോ. എം. വിജയൻ പിള്ള 47

അതിഭീവനവും അന്നചരിത്രവും കേരളസംസ്കാരപഠനം
ഡോ. രഞ്ജിത്ത് സി.കെ. 58

കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനവും ഉത്തരജ്യോതിഷത്തിലെ അതരാഷ്ടിയവും
ഡോ. ബിജു തോമസ് 06

പിന്തു അധികാരം ഭരണന്റെ പെണ്ണുടമകൾ കാമനകളും ആസക്തികളും
ഡോ. ഹാജി റഹീം എൻ.വി. 17

ചെറുകഥയിലെ ശ്രീനാരായണഗുരു
ഡോ. ഇ. ബാനർജി 63

കറ്റാനേഴുന്ന ഭാഷാശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഭാഷ
ഡോ. ബനീഷ്. എൻ 70

പദസങ്കേതനം ഭാഷണകോർപ്പസിൽ: ഒരു പഠനം
ഡോ. സജീല എസ് 74

സാംസ്കാരിക പ്രതിഷ്ഠാപനം ഹരിതജോഹനത്തിൽ
ധന്യ ശിവൻ 78

പുസ്തകപരിചയം 82

ചരിത്രമറന്ന നന്നങ്ങാടികളും നടുക്കല്ലുകളും
ഡോ. ദീപ പി. കുറുദ് 53

ചീഫ് എഡിറ്റർ
ഡോ. വി. കാർത്തികേയൻ നായർ
എഡിറ്റർ
ജി.ബി. ഹരിത്രനാഥ്
സബ് എഡിറ്റർ
അശ്വിൻ കൃഷ്ണ ആർ.

പത്രാധിപസമിതി
ഡോ. ഷബ്ദ ശ്രീധർ, എൻ. അനൂപ്തൻ, കെ.ആർ. സരിതകുമാരി
ഡോ. റ്റി. ഗൗ, നാഥി പുരയ്ക്ക, ശ്രീമല ചിത്തമ്മി, രാജു കെ. അഹമ്മദ്
വിനു എസ്, ദീപ്തി കെ.ആർ, ഡോ. അപർണ്ണ എസ് കുമാർ
ബിന്ദു എ., നിരീഷ് ചന്ദ്രൻ സി. എസ്, അനൂപ രമ.
സർക്കുലേഷൻ മാനേജർ
എൻ.പി. അനിൽകുമാർ, 9447762255

ടെസ്റ്റ് സെന്റ് & ട്രൈബ്യൂട്ട്
പ്രിൻ്റ് മിഷൻ ഡെപ്തി മിഷൻ
തിരുവനന്തപുരം -14
കാർഡ് ഡിസൈൻ
നാരായണ ഭട്ടാരി
ബ്ലോഗ് പ്രൊജക്ട്
അനൂപ്തൻ ഡയാകൃഷ്ണൻ, 9497755727

വിജ്ഞാനകൈരളിയിലെ ഭരണങ്ങളിൽ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളുടെയും ആശയങ്ങളുടെയും ഉത്തരവാദിത്വം രചയിതാക്കൾക്കാണ്. അവ കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെയോ ഗവൺമെന്റിന്റെയോ അഭ്യർത്ഥനകൾക്കനുസരിച്ചോ മാറ്റം വരുത്തുന്നതല്ല എഡിറ്റർ.

ചീഫ് എഡിറ്റർ 0471 2316106
എഡിറ്റർ 8847071569

ഇ ഓൺലൈൻ editor@vijanankairali@gmail.com
harivkairali@gmail.com

ഡയറക്ടർ, കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, നാട്ടു, തിരുവനന്തപുരം 694 008
പ്രാദേശിക കേന്ദ്രം, കോഴിക്കോട് 685 296124

www.keralabhasthainstitute.org

രേതൻ

പിതൃ അധികാരം ഭരതന്റെ പെണ്ണുടലുകൾ കാമനകളും ആസക്തികളും

ഡോ. മുഹമ്മദ് റാഫി എൻ.വി.

സംവിധായകനായ രേതന്റെ സ്ത്രീയെ സംബന്ധിച്ച സൗന്ദര്യാത്മക ധാരണകളും രതിമുതിർപ്പുകളുടെ പരീകൽപ്പനകളും സാമാന്യമായി ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുകയാണ് ഈ പ്രബന്ധം ശ്രമിക്കുന്നത്. തന്റെ സിനിമകളിൽ പെണ്ണുടലിന്റെ കാമനകളും ആന്തരിക മോഹങ്ങളും രതിയുടെ ഉണർവും തളർപ്പും പ്രതികാരവും ആസക്തിയും നിരാസക്തിയും നിരാശയും തിരശ്ശീലാ ഭാവനകളിൽ കൂടി രേതൻ സാക്ഷാൽക്കരിച്ചു. പെണ്ണിന്റെ ഉള്ളണത്തനത്തും ഉടലണത്തനത്തും പ്രേക്ഷകന് കണ്ടറിയാവുന്ന വിധം അത്രയ്ക്ക് സൂക്ഷ്മമായും ചൈതന്യവത്തായും ഫ്രെയിമുകളിൽ നിറഞ്ഞു. പ്രേക്ഷകന് രതിയുടെയും രതിയുടെയും ഗന്ധം കിട്ടി. ഉടലഴകം മിഴിയഴകം മുലക്കുപ്പുകൊണ്ട് പൊതിഞ്ഞ മാറിടത്തിന്റെ ഉടുലത്തയും അരക്കെട്ടിലെ വന്യതയും നിതംബതാളവും എപ്പോഴും ചേർന്ന പെണ്ണിന്റെ ഉടൽ ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾ

രേതൻ ക്യാമറ കൊണ്ട് കാവും ചേർച്ച. എന്നാൽ അത് മാത്രമായിരുന്നില്ല, ആ ഫ്രെയിമുകൾ. ഉടൽ മാത്രമുള്ള പെണ്ണുങ്ങളായിരുന്നില്ല രതിച്ചേച്ചിയും സൗദാമിനിയും വൈശാലിയുമൊന്നും. സവിശേഷവും ആകർഷണീയവും അനുഭൂതിപരവുമായ വ്യക്തി വൈശിഷ്ട്യവും ചങ്കറപ്പും കൈയ്യുള്ളവരായിരുന്നു ആ പെണ്ണുങ്ങൾ മിക്കവാറും!

രേതൻ, പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ നിന്ന് തന്നെയാണ് രേതന്റെ ആദ്യ സിനിമ (പ്രയാണം) പിറവിയെടുത്തത്. വൃദ്ധന്റെ ഭാര്യയായ യൗവനയുക്തയുടെ കാമനകളുമാണ് അത് ആരംഭിച്ചത് തന്നെ. പെണ്ണിന്റെ നിറയറുന്നതിനു പുറമെയുള്ള വാർദ്ധക്യം വിധിച്ച കേരളീയ സാമ്പ്രദായിക ഹൃദയൽ സംബന്ധ കുടുംബബീവിതം പ്രതിസ്ഥാനത്തു നിർത്തിക്കൊണ്ടാണ് അത് തിരശ്ശീലാ ഭാവനയിൽ വിനിഞ്ഞത്. കാമനകൾ ഉള്ള പെണ്ണു, കാമനകളും ആകർ

ഉടൽ മാത്രമുള്ള പെണ്ണുങ്ങളായിരുന്നില്ല രതിച്ചേച്ചിയും സൗദാമിനിയും വൈശാലിയുമൊന്നും. സവിശേഷവും ആകർഷണീയവും അനുഭൂതിപരവുമായ വ്യക്തി വൈശിഷ്ട്യവും ചങ്കറപ്പും കൈയ്യുള്ളവരായിരുന്നു ആ പെണ്ണുങ്ങൾ മിക്കവാറും!

പ്രയാണത്തിൽ ലക്ഷ്മി

ഷണിയതയും ഉള്ള പുരുഷൻ, നിരാസക്തനും കാമനകൾ ഇല്ലാത്തവനുമായ പുരുഷൻ - ഇങ്ങനെ രുന്ന്മനുഷ്യാവസ്ഥകളാണ് പ്രയാണത്തിൽ നമ്മൾ കണ്ടത്. സാമൂഹിക സ്ഥാപനങ്ങൾ നിറയ്ക്കുന്നവനും കാമനകളും കാൽപ്പനികതയും നിറഞ്ഞ പെണ്ണുടലിനും മനസ്സിനും ഇതൊന്നും ഇല്ലാത്ത പുരുഷാവസ്ഥയെ വീക്ഷിക്കുന്നു. അവൾ ആഗ്രഹിക്കുന്ന സ്വപ്നം കാണുന്ന ആണ്ടുലിനെ ഇന്നെയെന്ന കാൽപ്പനികതയെ സിനിമ പകരം വയ്ക്കുന്നു. അയാൾ അവൾക്ക് സംഗീതമാണ് [പുണ്യ കൊണ്ട് നിശ്വാസമെടുത്തു മീട്ടുന്ന ഒരു പ്രത്യേക തരം കളിപ്പാട്ടും പോലുള്ള ഹാർമോണിയമുണ്ട് അയാളുടെ കയ്യിൽ]. അയാൾ എവിടെ നിന്നോ അവളിലേക്ക് ഒഴുകി വന്ന ഒരു കവിത പോലെ കൊല്ലുന്നതെയുള്ള കാൽപ്പനികതയാണ് ചിലപ്പോഴൊക്കെ! നിരാസക്തനും നിർവീകാരനും ഒട്ടൊക്കെ പരുക്കനും അകാൽപ്പനികനും ആത്മീയതയെ പുൽകിയവനും പെണ്ണുടലിനെ ആണ്ടുടൽ കൊണ്ട് ഉൾവരവും ഊഷ്മരവും ഒക്കെ

തകരയിലെ ഒരു ദൃശ്യം

18 | വിജ്ഞാനകൈരളി | മേയ് 2021

ആക്കാൻ ശേഷി നഷ്ടപ്പെട്ടവനും ഒക്കെയായ വാടകവ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പകരം പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തങ്ങളുടെ സിനിമകളിൽ വീൽക്കാൻ വച്ച അനുഭവം മീറ്റിത്തത്തിലെ യുവാവുവസ്ഥയായി അത് പ്രയാണമുടങ്ങുകയായിരുന്നു. 1975 ലാണ് ഭരതന്റെ ആദ്യചിത്രമായ 'പ്രയാണം' പുറത്തുവരുന്നത്. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഹൃദയം ഈ ബ്രാക്ക് ആന്റ് വെസ്റ്റ് ചിത്രം ഇതിവൃത്തം കൊണ്ടും അവതരണത്തിലെ മികവുകൊണ്ടും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടു വ്യവസ്ഥാ നഷ്ടത്തിലെ വിവാഹം കഴിക്കണമെന്ന യുവതിക്ക് തന്നെ പുരുഷനുമായുള്ള പ്രണയബന്ധമാണ് ചിത്രത്തിന്റെ കഥാപരിസരം. ബ്രാഹ്മണസമുദായത്തിലെ അനാചാരങ്ങളെയും യാഥാസ്ഥിതിക സങ്കല്പങ്ങളെയും ലംഘിക്കുന്നതായി ചിത്രം. ലക്ഷ്മിയും യോഗനാണ് നായികനായകന്മാരായി അഭിനയിച്ചത്. കപടസദാചാരത്തിന്റെ മൂലം മൂടി വലിച്ചുമാറ്റിയ ചിത്രം സദാചാരസംബന്ധമായ ചർച്ചകൾക്കു തന്നെ വഴിവച്ചു. സൗന്ദര്യമേകമായ ഒരു അവതരണരീതി ഈ ചിത്രം പരിചയപ്പെടുത്തി. ഭരതൻ ചിത്രങ്ങളിലൊന്നും കാണുന്ന രീതി ആദ്യചിത്രമായ പ്രയാണത്തിൽ തന്നെ തുടങ്ങുന്നുണ്ട്. പ്രണയവും രതിയും തമ്മിലുള്ള ഭേദിക്കാനാവാത്ത ബന്ധമാണ് ചിത്രം പ്രേക്ഷകർക്കു മുന്നിൽ വച്ചത്. ഭരതന്റെ പിന്നീടുള്ള എല്ലാ ചിത്രങ്ങളിലും പ്രണയവും രതിയും തമ്മിലുള്ള ഈ ബന്ധം കാണാം.

തകര എന്ന ചലച്ചിത്രത്തിലെ സൗദാമിനി, മലയാള സിനിമയിൽ തന്നെ മുൻപരിചയമില്ലാത്ത ഒരു പെൺ കഥാപാത്രമായിരുന്നു. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കൊണ്ട് വരച്ചിട്ടു അത്രയ്ക്ക് മിഴിവുവന്ന ചിത്രം ഭരതൻ തന്റെ അനന്യമായ ക്യാമറാജോയിന്റ് കൂടി കണ്ടതിന്റെ ബാക്കിപത്രമായി അത് മാറി. അനാഥനും പൂർണ്ണ മാനസിക വളർച്ച എത്താത്ത വനമായ തകര എന്ന പുരുഷൻ ഒരു പക്ഷേ, സിനിമയിൽ മാത്രമുള്ള ഒരു കഥാപാത്രമായിരുന്നില്ല എന്നതുകൊണ്ടു കൂടിയാണ് അത്രയ്ക്ക് അത് വസ്തുതയോടും മീറ്റിത്ത കാമനകളോടും അടുത്ത് നിൽക്കുന്നത് എന്ന് തോന്നുന്നു. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ സുഭാഷിണിയും ചെല്ലപ്പനാശാരിയും തകരയും മാതൃ മൃഗങ്ങളെപ്പോലെ പലവിധ മീറ്റിത്താവസ്ഥകൾ കൂടിയാണ്. ചെല്ലപ്പനാശാരി കേരളത്തിലെ മിക്ക നാട്ടിൻപുറത്തും ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു വൃക്കയിട്ടുടെ പരിചേദമാണോ എന്ന് ആരും സംശയിച്ചു പോകും. തകര സുഭാഷിണിയുമായി ഇണചേരുന്നത് ചെല്ലപ്പനാശാരിയുടെ പ്രേരണ കൊണ്ട് മാത്രമല്ല അവളുടെ കൂടി ഇംഗിതത്തിനും താൽപര്യത്തിനും അനുസരിച്ചുള്ള ബന്ധമായിരുന്നു അത്. ഇതിനെ സുഭാഷിണിയുടെ അച്ഛൻ മാതൃമൃഗൻ തകരയെ മർദ്ദിച്ചു ബോധം കെടുത്തുന്നു. വൈരാഗ്യം മൂടുന്ന തകര അവിടെനിന്ന് മാറിപ്പോകുകയും കുറച്ചുകാലങ്ങൾക്കു ശേഷം കത്തി വാങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗ്രാമത്തിൽ തിരിച്ചെത്തുന്ന തകര മൃഗനെ കൊല്ലുന്നു. തന്റെ അച്ഛനെ കൊന്ന തകരയുടെ വിവാഹാഭ്യർത്ഥന സുഭാഷിണി നിരസിക്കുന്നു. രക്ഷപ്പെടാൻ ഒരു മാർ

കരസ്സ് സുഭാഷിണി ജീവിതത്തിന്റെ മുൻധന്യമായ രതി അല്ലെങ്കിൽ ജീവിതം തന്നെയായ രതി നൽകുന്നു. ആ ഉത്സാഹം എന്ന ആനന്ദമുർധന്യത ലഭ്യമായ തകര അത് സ്വന്തമാക്കാൻ തന്നെത്തന്നെ മറന്ന് ശ്രമിക്കുന്നു.

രതിനിർവേദം

ഗവുതില്ലാതെ ഒരു ടെയിനിനു മുന്നിൽ ചാടി തകര ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്നു. തകരസ്സ് സുഭാഷിണി ജീവിതത്തിന്റെ മുൻധന്യമായ രതി അല്ലെങ്കിൽ ജീവിതം തന്നെയായ രതി നൽകുന്നു. ആ ഉത്സാഹം എന്ന ആനന്ദമുർധന്യത ലഭ്യമായ തകര അത് സ്വന്തമാക്കാൻ തന്നെത്തന്നെ മറന്ന് ശ്രമിക്കുന്നു. അയാൾക്ക് ജീവിക്കണം. അതിന് സുഭാഷിണിയുടെ അർക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള രതി ലഭ്യമാവണം. തന്റെ അച്ഛൻ / പിതൃത്വം ഇല്ലാതാവുന്നതോടെ അതിനു കാരണക്കാരനായ തകരസ്സ് സുഭാഷിണി രതി നിഷേധിക്കുന്നു. രതി നിഷേധിക്കപ്പെട്ട തകര ഉതിയെ പുൽകുന്നു. ആണ് പെണ്ണുമായി സുക്ഷിക്കുന്ന പലവിധമായ അധികാര അവകാശങ്ങളുടെ പേരിൽ പുത്തലയാൻ സാധിക്കാതെ പോയ പെണ്ണുടലും കാമനയും സവിശേഷമായ വ്യക്തി വൈശിഷ്ട്യവും ഒക്കെയാണ് സുഭാഷിണി. രതിയും ഉതിയും കാമനകളും പിതൃ അധികാരവും സാമ്പ്രദായിക പാരമ്പര്യ ധാരണകളും എല്ലാം ഉതിയ ചായക്കോപ്പയിൽ നിന്നാണ് പത്തു രാജനും ഭരതനും തകരയുടെ തിരശ്ശീലയിൽ കവിത എഴുതിയത്.

ഭരതന്റെ മറ്റൊരു സിനിമയായ രതിനിർവേദം എഴുതിയതും പത്തുരാജനായിരുന്നു.

"മുഖമെന്നോ യാത്ര പറഞ്ഞു പോയ നിലാവിനെയും സ്വപ്നം കണ്ടു നിൽക്കുന്ന വിമുക്തമായ ബ്ലാവു മരത്തിന്റെ നിഴലിൽ രണ്ട് ഇണയാടി വള്ളികളെ പോലെ ഞങ്ങൾ കിടന്നു.

പാലപ്പൂക്കൾ അപാരതയിൽ നിന്ന് യാത്രയാ രംഭിച്ച തീർത്ഥാടകരെപ്പോലെ പറന്നു വന്ന് അവരുടെ അഴിഞ്ഞുലഞ്ഞ മുടികളെങ്കിൽ വിശ്രമം തേടി "

(രതിനിർവേദം)

തന്നെത്ത രാത്രിയിൽ കടപിടിക്കുന്ന ബ്ലാവു മരത്തിന്റെ ചോട്ടിൽ, കാച്ചിൽപ്പുടർപ്പുകളും കിഴങ്ങു വള്ളികളും ചേർന്ന് കെട്ടിത്തന്നിരിക്കുന്ന വള്ളിക്കടിലിന്റെ ഉള്ളിലെ നിബിഡാസകാരത്തിൽ എല്ലാം മറന്ന് ആകാശക്കോണിൽ വിറച്ചു വിറച്ചു നിൽക്കുന്ന നക്ഷത്രക്കിടാങ്ങളെയും അദൃശ്യ പാദങ്ങൾ ഇഴുപ്പ് കടന്നു പോകുന്ന ജലമോലങ്ങളെയും നോക്കി ഒരു

മനോഹരിയുടെ കൈത്തലത്തിലേക്ക് കിടക്കുമ്പോൾ മറ്റൊന്നിനെക്കുറിച്ചെങ്കിലും മാർക്കാടാനാ സംസാരിക്കാനോ ഞാൻ അശക്തനായിരുന്നു.

(രതിനിർവേദം)

"വശ്യം പല തരമുണ്ട്. കൊച്ചമ്മിണി ആ നിശ്ശബ്ദ ലോകത്തിലേക്ക് എന്നെയും വിളിച്ചു കൊണ്ടു നൂണു കയറിപ്പോയി.

ആൺവള്ളിയും പെൺവള്ളിയും കൂട്ടിച്ചിണഞ്ഞ അത് വളരൂ. പരസ്പര പ്രേമത്തിന്റെയും അടങ്ങാത്ത ആവേശത്തിന്റെയും ഒരുസാധാരണ പ്രതികരണ ഇണയാടിവള്ളികളുടെ വടക്കോട്ട് പോകുന്ന വെള്ളെണ്ണി, അതിനേൽ മന്ത്രവാദിയെക്കൊണ്ട്, ഒരു പ്രത്യേക മന്ത്രം ചെയ്യിക്കുക. എന്നിട്ടു വശികരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന പെണ്ണിന് നടന്നു പോകുന്ന വഴിയിൽ അത് കഴിച്ചിട്ടുക. ആ വേർ മറഞ്ഞു കിടക്കുന്ന ശ്രമിയുടെ ഒരിക്കൽ നടന്നു കഴിയുന്നതോടെ പെൺകുട്ടി നിങ്ങളിൽ അനുരക്തയാകും"

(രതിനിർവേദം)

അവർക്ക് എന്തോട് വെറുപ്പുണ്ടാകുമോ?

പത്തുരാജൻ

അറിയാതെ ചോദിച്ചു പോയി : "എന്നെ ഇഷ്ടമാണോ?"

അവരുടെ കണ്ണുകൾ പെട്ടെന്ന് നിറഞ്ഞു. എന്താ പറയാൻ വേണ്ടി ചുണ്ടുകൾ വിടർന്നുവീർച്ച. 'എന്റെ ദൈവമാണ്' അവർ പറഞ്ഞു.

(രതിനിർവേദം - പത്തരാജൻ)

ഒരേ സമയം ആനന്ദസാഹസ്യവും ആത്മനാശവുമുൾക്കൊണ്ടു സാധാരണ മാനസികാവസ്ഥയാണ് രോഗം, ദേഷ്യം അതിന്റെ തീവ്രസ്ഥായിയിൽ പാടുന്ന മാനുഷഗാനം; ശരീരത്തിന് ആത്മാവിലെ അത്യുപരിവ്രാധി മാത്രം പ്രാപിക്കാൻ കഴിയുന്ന വികൃതനിലിഷ്ടങ്ങൾ; ജലം ജലത്തിലലിയുന്നതുപോലെയുള്ള സമാഗതങ്ങൾ. ബോധത്തിന്റെ തൂക്കിയുടെ എല്ലാ വികൃതസ്വരങ്ങളെയും അത് നിശ്ചലമാക്കുന്നു. മുറിവിലൂടെയുള്ള മോക്ഷം കാംക്ഷിക്കുന്നു. ദൈവവും, പീശാചും ഒരേ അനുപാതത്തിൽ ലയിച്ചുചേർന്ന വികാരവൈചന്ദ്ര്യമാണ് രോഗം.

[രതിനിർവേദം.]

മരണം തളരും തണലിൽ

നീളം നിഴലിൽ വഴിയിൽ

കാറ്റ് വീശി.

ഇല കൊഴിഞ്ഞു.

കാത്തിരിപ്പിന്റെ വിർപ്പുവെച്ചു.

രതിയും മൃതിയും ഇണചേരുന്ന കാൽപ്പനികതയുടെ അഭ്രകാവ്യമാണ് ഒരതരം പത്തരാജനും ചേർന്നൊരുക്കിയ രതിനിർവേദം. മുകളിൽ എടുത്തു ചേർത്തത് പത്തരാജന്റെ എഴുത്താണെങ്കിൽ രാജൻ എഴുത്തിലെ പ്രണയകാമനകളും രത്യന്മാദത്തിലെ ജ്വാലാകലാപവും തന്റെ ചായത്തുകൾ ഉപയോഗിച്ചു നിറച്ചാർത്തു വിതറി തിരശ്ശിലയിൽ വിരിയിച്ച അനുഭൂതി കാവ്യത്തിന്റെ ഇമ്മേജി മലയാളസിനിമയിലെ തന്നെ അപൂർവതയായി മാറി. ആൺകുട്ടികുമാരവും പെണ്ണിന്റെ നിറയുവനവും തമ്മിലുള്ള ഇണചേരലും ഫലപ്രാപ്തിയെന്നാണു പെണ്ണിന് ലഭ്യമായ മൃതിയുമാണ് രതിനിർവേദം. സാമൂഹിക അബോധത്തിലുള്ള പാടിയാർക്കിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന സിനിമയായും വിവാഹേതര രതിരോഗങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിച്ച സിനിമയായും ഇത് വായിച്ചെടുക്കാൻ പ്രയാസമില്ല. രതിയുടെ സാഹസ്യവും ആനന്ദവും ആണം പെണ്ണും പങ്കുവെക്കുകയും ശിക്ഷ പെണ്ണിന് വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ് നിലവിലെ പിതൃഅധികാര ബന്ധങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന ആഖ്യാനമായി ഇത് വായിച്ചെടുക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്. വിലക്കുവെച്ചു കനി കേഴിച്ച ആദാമിന്റെയും ഹവ്വയുടെയും സെമിറ്റിക് രീതിയിലെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്ന രതിയുടെ വേദമാണ് ഈ സിനിമ. കനി കേഴിച്ചതിന് സ്വർഗത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തായത് ആദാമും ഹവ്വയുമാണെങ്കിൽ സിനിമയിലെ അനുഭൂതി ജീവിതത്തിൽ നിന്ന് ഹവ്വ മാത്രം മൃതിയുടെ രൂപത്തിൽ പുറത്താവുകയും ആദാമിനെ ഓടിച്ചുപോകുകയും ചെയ്യുന്ന ഉടമ്പടി/ വിവാഹ രഹിത

ലൈംഗികതയുടെ ശിക്ഷ പെണ്ണിന് മാത്രം വിധിക്കുന്നു എന്ന് ചുരുക്കം പിതൃ അധികാര ബന്ധിതമാകുകയും ബന്ധുവാചര സംഹിതകളെ അനുകൂലിച്ചും ചെയ്യണമെന്നായി എന്ന് തോന്നുന്ന വിധം പെണ്ണിനെ അവരുടെ കാമനകളെ സാധാരണയായി പുറത്തു വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിന്ന് വിലക്കുവെക്കുന്ന അബോധ പാഠമാണ് സിനിമയിൽ രതിയുടെ ശിക്ഷ എന്നാണു കടന്നു വരുന്ന പാമ്പും ഭരണവും എന്നത് അതിവായനയാവാൻ തക്കല്ല. രതിയുടെയും മൃതിയുടെയും കാമനകളുടെയും സൗഗന്ധിക പുഷ്പങ്ങൾ വാമി വിതറിയ തിരശ്ശിലയും എഴുത്തുമാണ് ഒരതരം പത്തരാജനും സമ്മാനിച്ചത് എന്നത് കൊണ്ട് അത് തിരിച്ചറിയാൻ പ്രയാസമാണ് എന്നു പറഞ്ഞുവെച്ചു.

ഗാനരചയിതാവും ചിത്രകാരനുമെല്ലാമാകാൻ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ ആന്തരിക വന്യത മലയാള സിനിമയിൽ കോറിയിട്ടാണ് കടന്നുപോയത്. സ്ത്രീ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ ഉടലിൽ നിന്ന് ചായത്തുകൾ തൊട്ടാണ് രാജൻ തന്റെ സിനിമ വരച്ചത്. കാമനകളുടെ രൂപത്തിൽ രതിയുടെ ഉന്മാദം എഴുതുകയായിരുന്നു ആ അനുഭൂതി ജീവിത തിരശ്ശിലകൾക്ക് നിർവഹിക്കാനുള്ള വലിയ ദൗത്യം. അംഗരാജ്യത്ത് മഴ പെയ്യിക്കാൻ സ്ത്രീഗന്ധമേൽക്കാത്ത മൂന്നി കമാരനെ കൊണ്ടുവരാൻ പോകുന്ന മകൾക്ക് വരി കരണവിധികൾ അമ്മ പറഞ്ഞുകൊടുത്തു. മാനിനെ പ്പോലെ കാൽമുട്ടുകളും കൈമുട്ടുകളും ഊന്നി മൂലം താഴ്ത്തി വെള്ളം കടിച്ച് നിവർത്തപ്പെട്ട് പ്രത്യുക്തം ഗൽ വെള്ളത്തിൽ തെളിഞ്ഞ വൈശാലിയുടെ അവ്യക്തമായ രൂപം കണ്ട് അർദ്ദഭുതനോടെ നോക്കി.

വൈശാലി പ്രകൃതിദത്തമായ അതിർത്തി കടന്ന് പ്രത്യുക്തംഗന്റെ സമീപത്തേത്തി. അടുത്തുവന്ന വൈശാലി പ്രത്യുക്തംഗന്റെ തോളിൽ കൈവെച്ചപ്പോൾ പ്രത്യുക്തംഗന്റെ ശരീരം വിറകൊണ്ടു സ്ത്രീയുടെ ഗന്ധം അനുഭവപ്പെട്ട അവന്റെ നാസാഭാസങ്ങൾ വിടർന്നു. അവന്റെ ചുവലിൽ വച്ചുകൈകൾ വൈശാലി പറ്റക്കൊപ്പിന്നിലെക്ക് താഴ്ത്തി, മേൽക്കൈകളും അതു പുറത്തു കാട്ടാതെ മരഹസ്യം അവനെ മൃഗമായി ആരോളിപ്പിച്ചു.

അവൾ അയാളുടെ കൈപിടിച്ച് നടത്തി തന്റെ കൈ ഗ്രഹിച്ച വെളുത്ത വിമലകളെ പ്രത്യുക്തംഗൻ ശ്രദ്ധിച്ചു. പൊന്തക്കാടുകൾക്കിടയിലെ ഒഴിഞ്ഞ പുൽത്തകിടിയിൽ വച്ച് വൈശാലി കഴുത്തിലെ പുമാലയെടുത്ത് പ്രത്യുക്തംഗനെ അണിയിച്ചു. ആ മേല പ്രത്യുക്തംഗൻ വാസനിച്ചു. മൃത്തമേലയുടെ ഈകൾ മറച്ച അവരുടെ മാറിടം അവൾ ശ്രദ്ധിച്ചു.

മറഞ്ഞുനിന്ന് ഇവരെ ശ്രദ്ധിക്കുകയായിരുന്ന തോഴിമാരിലൊരാൾ ഒരു പണന്തിത്തുകൊടുത്തു. വീണയർന്ന പത്തുപിടിക്കുപ്പുനോട്ടു വൈശാലി നൃത്ത രൂപത്തിൽ നിന്ന് പത്തു തട്ടിയെടുത്ത് അടിച്ചുനോക്കി അതു വീണ്ടും തട്ടിയെടുത്തുകൊടുത്ത് അവൾ അകലൽ നീങ്ങി. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ പന്തിനരവേണി മണ്ണുപന്തം പിടിവെച്ചി നടത്തി വീണു. അവന്റെ ശരീരത്തിൽ

സ്ത്രീസൗന്ദര്യത്തിന്റെ ഉടലിൽ നിന്ന് ചായത്തുകൾ തൊട്ടാണ് രാജൻ തന്റെ സിനിമ വരച്ചത്. കാമനകളുടെ രൂപത്തിൽ രതിയുടെ ഉന്മാദം എഴുതുകയായിരുന്നു ആ അനുഭൂതി ജീവിത തിരശ്ശിലകൾക്ക് നിർവഹിക്കാനുള്ള വലിയ ദൗത്യം.

വൈശാലിയുടെ ഭർതൃ

പറ്റിപ്പുടിന്ന് എന്താനും നിമിഷം കിടന്നശേഷമാണ് വൈശാലി ഉദ്യോഗമെന്ന സ്വതന്ത്രനാക്കിയത്. എഴുന്നേറ്റ ഉദ്യോഗമന്റെ മുഖത്ത് വിരട്ടിപ്പു പൊടിഞ്ഞു കണ്ണുകൾ തിളങ്ങി. ശ്യാമന്തിന് വെളുപ്പിട്ടി. അന്യായമെന്നോടൊപ്പം അവർ അവളിൽനിന്ന് മുഖമിടിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ വൃക്ഷങ്ങളുടെ കിടപ്പിൽ സൂര്യൻ അസ്തമിക്കാനടുത്തിരുന്നു. തന്റെ കർമ്മവൃത്തിയെപ്പറ്റിയും അച്ഛന്റെ ശാസനയെപ്പറ്റിയും ഓർമ്മ വന്നപ്പോൾ ഉദ്യോഗം പരിഭ്രമമായി.

അവന്റെ അന്യായമേന്മയും നിശ്ചയമായ അപേക്ഷയും കണ്ട് വൈശാലി പറഞ്ഞു:

'തിരക്കങ്ങളിൽ നടന്നോളൂ നാളെ വരമോ? ഉദ്യോഗം സംശയിച്ചു. വൈശാലി പറഞ്ഞു: വരണം.

ഉദ്യോഗം സമ്മതിച്ച് തലകലുക്കുന്നു. വൈശാലി അവന്റെ ചുണ്ടുകളിൽ പൊട്ടിപ്പോയപ്പോൾ ചുംബിച്ചു.

വൈശാലിയുടെ വശ്യസ്ഥനായ ഉദ്യോഗമന്റെ മനസ്സിൽ ചലനങ്ങളുണ്ടായി. അവളുടെ ശബ്ദം കളിമൗലിയായി ഉദ്യോഗമനിലയ്ക്ക് പെറ്റിറങ്ങി. അയാളുടെ ഭാവുകൾ നിദ്രാവിഹിനങ്ങളായി. കണ്ണുടച്ചാലും കണ്ണുതുറന്നാലും മുന്നിൽ വൈശാലിയുടെ രൂപം തെളിഞ്ഞുവരുന്നു.

(വൈശാലി)

നോക്കൂ, തന്റെ മാന്ത്രികമായ ചായത്തുകൾ കൊണ്ട് ഭരതൻ തീർത്ത ഉൾപ്പുളകങ്ങൾ! പെണ്ണുടലിന്റെ അക്കെട്ടിലെ പൊന്നരത്തോണം പോലും തനിയുടെ ഉന്മാദത്താൽ വിരട്ടിക്കുന്നതിന് ആണ് തനിയുടെ ആത്മഹത്യയെന്നുമായ പെൺ മുഖമെപ്പോഴും മുഖമിടിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഉദ്യോഗം ഇവർ കൊണ്ട് തൊട്ടപ്പോൾ വൈശാലിയുടെ ഉടലാകെ കോർത്തു പിടിച്ചു. ഇത്രയധികം മനോഹരവും വശ്യവും കാര്യപരിഗ്രഹവും നിറഞ്ഞ പെണ്ണുടൽ അതിനു മുമ്പാകെ

പെരുമാറ്റം മലയാള സിനിമ കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

മുഖമിടിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഉദ്യോഗമന്റെ മനസ്സിൽ വൈശാലിയുടെ മുഖം നിമിഷങ്ങൾ മാത്രം. ഹേ! എല്ലാത്തിനും പകരം വഴിയ്ക്കാൻ മാത്രം പശ്ചാത്തപ്യയായി!

മുഖമിടിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഉദ്യോഗമന്റെ മനസ്സിൽ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധമായ വിഷമമില്ല. ഒരു സംവിധാനമെന്ന നിലയിലെ ഭരതന്റെ അനിവാര്യതയായിത്തന്നിരിക്കാം. ഈ ചിത്രം. മുഖമിടിച്ചുനിൽക്കുന്ന ഉദ്യോഗമന്റെ മനസ്സിൽ കറവുണ്ടായില്ല. ക്ഷേത്രമെന്നും ആനക്കൊട്ടിലുമെന്നും കഴിഞ്ഞു കൂട്ടുന്നവരുടെ ജീവിതത്തോടൊപ്പം കാര്യപരിഗ്രഹിച്ചു. തിരശ്ശീലയിൽ ഭരതൻ ചാർത്തി.

തനി തിരശ്ശീലയിൽ ആഖ്യാനം ചെയ്യുന്നതിന് ഭരതൻ തന്റെ ഉമാത്രമായ ഒരു ഭാഷ തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഭരതൻ 5 ചു എണ്ണാക്കെ അത് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട സാഹചര്യത്തിന്റെ നേർക്ക് തുറന്നു വെച്ച ഈ സൗന്ദര്യങ്ങളോട് ഭരതൻ പെണ്ണുടലിനെ ക്യാൻവാൻ ചെയ്യുമ്പോൾ മാത്രം പുറത്തുടഞ്ഞുനോക്കിയില്ല. പ്രകൃതിയുടെ സുഷുപ്തമായ നോട്ടത്തിലും ഇത് കാണാം. ഭരതൻ വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ പ്രകൃതിയെങ്കിലും ഭരതൻ ഉടലായിക്കണ്ടു തന്നെയാണ് ചെയ്തത്. പെണ്ണുടലിനെ കണ്ടപ്പോഴും പ്രകൃതിദാഹിയുടെ ഭാരം സുഷുപ്തമായ നിശ്ചിതതയോടെ ഭാർഗ്വങ്ങളും ആഴങ്ങളും ഒപ്പിയടയാനുള്ള ആത്മീക സന്യാസത്വം കൈവരിക്കാൻ ഭരതൻ സാധിച്ചു. വൈശാലിയിൽ ഭരതൻ ചാർത്തിയത് പ്രകൃതിയുടെ വന്യവും ആഴവും മിടുക്കിയെന്നും കൊതിപ്പിക്കുന്നതും തൃപ്തിപ്പെടുന്നതും മറ്റൊരൊരു ഉടൽ തന്നെയായിരിക്കണം. വൈശാലിയുടെ ഉടലിനോളം തിളയുന്ന ഉടൽ തന്നെ പ്രകൃതിക്കും!

പ്രകൃതിയുടെ നിറങ്ങൾ ഭരതന്റെ സിനിമകളിൽ

തനി തിരശ്ശീലയിൽ ആഖ്യാനം ചെയ്യുന്നതിന് ഭരതൻ തന്റെ ഉമാത്രമായ ഒരു ഭാഷ തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഭരതൻ 5 ചു എണ്ണാക്കെ അത് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ട

രേതന്റെ സിനിമകളിൽ പത്രങ്ങളെ സാഹിത്യകൃതികളെ അവലംബിച്ച് എടുത്തതാണ്. മുഖകൃതികളെ അനുകരിച്ചും ചെമ്പുപ്പോൾ അത് പലതും സിനിമയുടെ രേതൻ ലോകത്തിലേക്ക് പരകായപ്രവേശം സാധ്യമാക്കിയ പോലെ പുനഃസൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് തന്നെ പറയണം.

രേതൻ സിനിമകളിൽ പത്രങ്ങളെ സാഹിത്യകൃതികളെ അവലംബിച്ച് എടുത്തതാണ്. മുഖകൃതികളെ അനുകരിച്ചും ചെമ്പുപ്പോൾ അത് പലതും സിനിമയുടെ രേതൻ ലോകത്തിലേക്ക് പരകായപ്രവേശം സാധ്യമാക്കിയ പോലെ പുനഃസൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് തന്നെ പറയണം. സാഹിത്യകൃതിയിൽനിന്ന് പലപ്പോഴും കഥാബീജം കണ്ടെടുക്കുന്ന രീതിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല ചിത്രങ്ങളും സാക്ഷ്യം പറയും. സമൂഹം ശ്രദ്ധിക്കാതെ വിട്ടുപോയ ആളുകളുടെ കഥകൾ പറയുന്നതിൽ പ്രത്യേകമായ കഴിവ് രേതൻ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു. രേതൻ സിനിമകളുടെ പ്രമേയപരമായ പ്രധാന സവിശേഷത ഇതായിരിക്കണം. കടലോര ജീവിതവും മൂലാഭിമാനങ്ങളും ലോറിന്റേ വളങ്ങളുടെ കഥയും റെയിൽവെയിലെ തൊഴിലാളികളുടെയും സർക്കസ്സുകാരരുടെ കഥയും കാളപ്പന്തയുമെല്ലാം സിനിമാജീവിത ഭാവനയിൽ രേതൻ തന്റെ മനോഹരമായ രചനകൾ അവകാശപ്പെടാവുന്ന വിധത്തിൽ തന്നെ ആഖ്യാനവും പരിചരണവും നൽകി വികസിപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്. എട്ടുപന്ത്രണ്ടു എന്നതല്ല എങ്ങനെ പറയുന്നു എന്നതായിരുന്നു അവിടെ മുഖ്യം. അടിമത്തത്തോടു തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ രേതൻ താരമൂല്യമല്ല നോക്കിയത്. കഥാപാത്രത്തിന് ഇണങ്ങുന്ന നടനടയാൾ കണ്ടെത്തുകയായിരുന്നു. അപ്പൻകണ്ണൻ എന്ന നടനെ പരിചയപ്പെടുത്തിയത് രേതനാണ്. പ്രതാപ് പോത്തനെയും ആദ്യമായി അവതരിപ്പിച്ചത് രേതനാണ്. നെടുമുടി വേണുവും രേതൻ ഗോപിയും ജനപ്രിയ നടന്മാരായി പേരെടുത്തതും രേതന്റെ ചിത്രങ്ങളിലൂടെയാണ്. അമ്മയുടെയും നായകസങ്കല്പങ്ങളെ ലംഘിക്കാൻ കൊണ്ട് രേതൻ കാണിച്ച ആദ്യം ഈ സിനിമകൾ സാക്ഷ്യം പിടിക്കും.

ചാരം, ചാട്ട, നിന്ദ, പാർവതി, പറങ്കിമല, മർദ്ദം, ഓർമ്മയ്ക്കായി, പാളങ്ങൾ, കാറ്റത്തെ കിളിത്തട്ട്, കാഞ്ഞാട് കാരന്മാരും, ഈണം, സമ്പൂർണ്ണമനോരമം, എന്റെ ഉപാസന, പ്രണയം, ഒഴിവുകാലം, ചിലമ്പ്, ഒരു മിന്നാമിനുങ്ങിന്റെ നറുങ്ങുവെട്ടം, നിലക്കുറിഞ്ഞി പുത്തപ്പോൾ, വൈശാലി, ഒരു സായാഹ്നത്തിന്റെ സ്വപ്നം തുടങ്ങിയ ചിത്രങ്ങൾ എൺപതു കളിലെ മലയാള സിനിമയുടെ കലാസമ്പത്തിന്റെ വിലപിടിപ്പിച്ച നിയമങ്ങൾ തന്നെയായിത്തീർന്നു. പ്രണയത്തിന് മാറ്റിനിർത്താനാവാതെ വികാരമായി രണ്ടിയെ ആവിഷ്കരിക്കുകയും രണ്ടിനുമിടയിലായതും രേതന്റെ മുൻപും മുന്നിലുമായിരുന്നു. അതിലേക്കുള്ള വഴി കൂടിയാണ് രേതൻ എന്നും പറയാവുന്ന

വിധം രേതൻ സിനിമയ്ക്ക് രേതൻ പ്രമേയമാക്കി. പ്രണയവും രേതനും കാഞ്ഞാട് കാരന്മാരും എല്ലാം അടങ്ങുന്ന ജീവിതാവസ്ഥകൾ തിരശ്ചീലത്തിൽ നിറഞ്ഞാടി. ഈ നായകന്മാർ മിക്കവാറും പേർ സവിശേഷമായ വ്യക്തിപ്രഭാവം വെള്ളിത്തിരയിൽ ചാർത്തി തപ്പാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മറ്റും കഥാപാത്ര മൂലങ്ങൾ അക്കാലത്തെ മനോഹരമായ മൂലങ്ങൾ മേലെ പോലെ തിരയറ്റിൽ നട്ടു വളയ്ക്കാതെ പിന്തു പൗരന്മാർ ശബ്ദം മുറങ്ങി.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ അന്ത്യത്തിൽ ജീവനായോരും രേതൻ തന്മയത്വത്തോടെ ആവിഷ്കരിക്കാൻ സാധിച്ചത് ഒരു സംവിധായകൻ എന്ന നിലയിൽ അടിച്ചി കലാകാരൻ ആയതു കൊണ്ട് കൂടിയാണ്. രേതൻപോലും ചേർന്ന് വിൽക്കാൻ വച്ച സ്വപ്നങ്ങൾ പോലെ അക്കാലത്ത് സിനിമാലോകത്തിൽ ഇവരുടെ ഭാവനാ ജീവിതങ്ങൾ മലയാള സിനിമയിലെ സുവർണ്ണ കാലഘട്ടം തീർത്തു. കേവലം സിനിമയ്ക്കു വേണ്ടി സൃഷ്ടിച്ച എഴുത്തും മനോഹരങ്ങളും എന്ന സമവാക്യത്തെ മറികടക്കാൻ അവയ്ക്ക് സാധിച്ചത് ആഴത്തിലുള്ള അവയിലെ സൗന്ദര്യമാകട്ടെ രേതനും ജീവിത തത്വചിന്താപരമായ സന്ദർഭങ്ങളും വ്യക്തിസവിശേഷതയും സുഭാവനകളും ഒന്നിച്ചുചേർന്ന കഥാപാത്രസൃഷ്ടികളും ഒക്കെയാണ്. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ആ സിനിമകളിൽ ജീവിതകാലങ്ങളും പ്രണയനൈർമ്മാല്യവും അർത്ഥശൂന്യതയെപ്പോലെയൊന്നും ഉടലിന്റെ ആസക്തികളും ജീവിതവസന്തവും കൗതുകപരമായ സന്ദർഭങ്ങളും വായ്ക്കുകയും ഒക്കെ അടങ്ങുന്ന ഇത്തരം പ്രതികരണങ്ങൾ ഒക്കെ കഥാപാത്രങ്ങളായി നിറഞ്ഞാടി. പിൽക്കാലത്തെ ഹെസ്റ്റിയറൻ ലോകസിനിമകളിൽ കണ്ടുവന്ന പല കഥാപാത്രങ്ങളും പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ സിനിമകളിലെ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ആന്തരിക സങ്കീർണ്ണങ്ങളും പരിചരണവും അത്ര മികച്ചവയായിരുന്നു എന്നതിന് തെളിവാണ്. റോമിയോ, യൂസ് തുടങ്ങിയ ആദ്യകാല മനോഹരമായ ആശയങ്ങൾ വച്ച് നിർമ്മാണം ചെയ്തപ്പോൾ ജനമുതലിക്കുടിയായിലെയും തെന്താമറ്റുകൾ ഇത്രയും ആഴത്തിൽ മറ്റൊരു സിനിമ ശിൽപ്പികളും മലയാള സിനിമയിലെ കഥാപാത്ര ജീവിതാവസ്ഥകൾക്കു മേൽ ഇത്രയ്ക്ക് ഗഹനമായും ആഴത്തിലും കൊത്തിവെച്ചിട്ടില്ല തന്നെ!

റഫറൻസ്

- (1) രേതൻ സിനിമകൾ, തിരക്കഥ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ സിനിമകൾ, കോട്ടയം.
- (2) വൈശാലി, തിരക്കഥ എം.ടി. വാസുദേവൻ നായർ, മാറ്റമില്ലാത്ത പണിമേൽപ്പാൻ വിതരണം കേരള ബുക്സ്.
- (3) പരാമർശിക്കപ്പെട്ട സിനിമകൾ.
- (4) സമ്പൂർണ്ണമനോരമം, സി.എസ്. റോമിയോ, മാറ്റമില്ലാത്ത പണിമേൽപ്പാൻ കോഴിക്കോട് (ലേഖകൻ ഇമ്മർത്തപ്പെട്ട മലയാള സർവകലാശാലയിൽ സാഹിത്യ പഠന സ്റ്റുഡിയെ അസി പ്രൊഫസറാണ് - 9447278854)